

TILDELINGSBREV 2018

FOR

MILJØDIREKTORATET

Innholdsfortegnelse

1. <u>INNLEDNING</u>	3
2. <u>OVERORDNEDE PRIORITERINGER FOR MILJØDIREKTORATET I 2018</u>	3
3. <u>NASJONALE MÅL, PRIORITERINGER, STYRINGSPARAMETERE OG OPPDRAG FOR 2018</u>	4
4. <u>BUDSJETT OG FULLMAKTER</u>	19
4.1 TILDELING OG BUDSJETTFORUTSETNINGER	19
4.2 KAP. 1420/4420 KLIMA, NATURMANGFOLD OG FORURENSNING	20
4.3 KAP. 1425/5578 VILT- OG FISKETILTAK/SEKTORAVGIFTER UNDER KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	26
4.4 TILDELINGER UNDER ANDRE KAPITLER PÅ KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTETS BUDSJETT 27	
4.5 TILDELINGER UNDER KAPITLER PÅ ANDRE DEPARTEMENTERS BUDSJETT	29
4.6 DELEGERING AV BUDSJETTMESSIGE FULLMAKTER	29
5. <u>RAPPORTERING</u>	29
5.1 ANNEN RAPPORTERING	30
6. <u>MØTEPLAN</u>	30
7. <u>OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR</u>	30

1. INNLEDNING

Klima- og miljødepartementet (KLD) viser til [Prop. 1 S \(2017–2018\)](#) og [Innst. 2 S \(2017-2018\)](#) og [Innst. 9 S \(2017-2018\)](#), og stiller i dette tildelingsbrevet bevilgningene til disposisjon for Miljødirektoratet. Tildelingsbrevet gir sammen med Instruks for virksomhets- og økonomistyring, Prop. 1 S og budsjettinnstillingene, rammer, forutsetninger og krav for Miljødirektoratet i 2018. Tildelingsbrevet og instruksjonen er utgangspunktet for etatens rapportering gjennom året.

Departementet ønsker å understreke at de nasjonale målene som er presentert i Prop. 1 (2017-2018) er politisk fastsatte nasjonale mål, hvor god måloppnåelse avhenger av bruk av virkemidler og gjennomføring av tiltak i alle sektorer. Miljødirektoratet skal ut i fra hvilke virkemidler og ansvar etaten innehar arbeide for at de nasjonale målene kan nås.

Regjeringen er opptatt av å effektivisere statlig sektor. Departementet understreker at alle virksomheter må gjennomføre tiltak for å bli mer effektive.

Etatsstyringsheftet ” Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen” beskriver hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Klima- og miljødepartementets etatsstyring. Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av all statlig virksomhet.

2. OVERORDNEDE PRIORITERINGER FOR MILJØDIREKTORATET I 2018

Miljødirektoratet skal prioritere rollen som myndighetsutøver. Det er også viktig å sikre kapasitet til nye oppgaver og økt ressursbehov på klimaområdet.

Miljøforvaltningens sektorovergripende ansvar for klima- og miljøområdet innebærer å samordne politikk, tiltak og forvaltning for å ivareta klima og miljø på tvers av sektorene. Miljødirektoratets tilrettelegging av et helhetlig kunnskapsgrunnlag om miljøtilstand, tiltak og virkemidler på tvers av sektorene, er en forutsetning for ivaretagelse av det sektorovergripende ansvaret. Direktoratets samarbeid med etater innenfor andre sektorer bidrar til at disse kan ivareta sitt sektoransvar. I likhet med KLD bør Miljødirektoratet søke å klargjøre sin sektorovergripende rolle, og forankre og skape økt bevissthet i hele organisasjonen om hvordan denne rollen skal utøves.

Regjeringen viderefører avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen for å gi insentiver til mer effektiv statlig drift og skape handlingsrom for prioriteringer i statsbudsjettet. Miljødirektoratet skal i 2018 gjennomføre tiltak for å bli mer effektive og sikre at bemanningen ikke øker, og fortsette arbeidet med å oppfylle tilrådingene fra områdegjennomgangen. Klima- og miljødepartementet har i tillegg ambisjon om at Miljødirektoratet skal utnytte mulighetene som ligger i bruk av nye teknologier. I 2018 skal Miljødirektoratet vurdere muligheter for bruk av sensorteknologi og kunstig intelligens.

Arbeidet med å redusere klimagassutslipp på kort og lang sikt og omstilling til lavutslippssamfunnet skal prioriteres høyt. Oppfølging av Norges utslippsforpliktelse for 2030 skal vektlegges. Arbeidet med regelverket for Parisavtalen er særlig viktig i 2018. Arbeidet med utvikling av rutiner og metode for helhetlig rapportering, både etter klimalov og internasjonale forpliktelser, er spesielt viktig. I dette arbeidet inngår etablering og ledelse av teknisk beregningsutvalg for klima.

I lys av regjeringens satsing på hav, havmiljø og blå økonomi skal Miljødirektoratet prioritere kunnskapsoppbygging, forvaltning og rådgivning knyttet til dette arbeidet. Direktoratet skal styrke arbeidet med koblingen mellom hav og klima.

Innenfor forurensning skal Miljødirektoratet prioritere arbeidet med oppfølging av stortingsmelding om avfall og sirkulær økonomi, med særlig vekt på arbeidet med marin forsøpling og mikroplast, arbeidet med oppfølging av NOU 2015:16 om overvann og arbeidet med REACH. Ambisjonsnivået i arbeidet med sedimenter og forurenset grunn må tilpasses budsjetttrammene.

Oppfølging av naturmangfoldmeldingen skal fortsatt prioriteres høyt. Arbeidet med utvikling av en mer helhetlig og økosystembasert naturforvaltning skal videreføres. Direktoratets sektorovergripende rolle i naturforvaltningen skal videreutvikles. Særlig viktig er utvikling av et system for en økosystembasert forvaltning basert på tilstandsvurdering og sektorovergripende forvaltningsmål for alle hovedøkosystemer. Hovedinnsatsen skal videre være på arbeidet for truet natur, gjenstående vern (skogvern, marint vern og supplerende vern) og tiltak mot fremmede arter. Det skal også være høy prioritet i oppfølgingen av rovviltforlikene, ulvemeldingen og lovproposisjonen om felling av ulv mm.

3. NASJONALE MÅL, PRIORITERINGER, STYRINGSPARAMETERE OG OPPDRAG FOR 2018

Nasjonale mål

1.1 Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester

Prioriteringer	Styringsparametere (settes inn av direktoratet)
1. Gjennomføring av godkjente vannforvaltningsplaner.	Rapportering av tiltak til ESA ved utgangen av 2018.
2. Etablering av en forenklet organisering av arbeidet med vannforvaltningsplaner.	Framdrift i omleggingen.
3. Videreutvikling, utprøving og etablering av fagsystem for god økologisk tilstand.	Status i utvikling av metodikk/fagsystem og i test av systemet i utvalgte terrestriske og marine økosystemer. Status for integrering av fagsystem for god tilstand i faglig grunnlag for havforvaltningsplanene, herunder forvaltningsplan for Barentshavet.

4. Etablering av det økologiske grunnkartet.	Framdrift i tilrettelegging for kartlegging og bruk av produkter.
5. Oppfølging av arbeidet med skrantesyke, herunder sanering og gjenoppbygging av villreinbestanden i Nordfjella, sone 1.	Andel av villreinbestanden i Nordfjella som er tatt ut innen 1. mai 2018. Antall og romlig fordeling av villrein med påvist skrantesyke. Ferdigstille en operasjonell og detaljert plan for brakklegging og reetablering innen 1. februar 2018.
6. Det faglige grunnlaget for revideringen av forvaltningsplanen Barentshavet – Lofoten og oppdatering av forvaltningsplanene for Norskehavet og Nordsjøen/Skagerrak iht. til arbeidsplanen for Faglig forum. Oppfølging av oppdatering og komplettering av arealverktøyet for forvaltningsplanene.	Status ift. til arbeidsplanen for Faglig forum. Status for arbeidet med arealverktøyet.

1.2 Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal forbedres

Prioriteringer	Styringsparametere
7. Oppfølging av rovviltforlikene 2004 og 2011, og Stortingets vedtak om stortingsmelding om ulv og lovproposisjon om felling av ulv mm..	Status og utvikling sett i forhold til nasjonale bestandsmål for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Status og utvikling i tap av husdyr og tamrein.
8. Vurdering av tiltak og virkemidler på tvers av sektorer for ivaretagelse av de mest truede arter og naturtyper.	Per 1. november 2018 foreligger det beslutningsgrunnlag for ca. 90 arter og ca. 60 naturtyper der alle relevante tiltak er vurdert og kost/nytte-vurderinger av disse er foretatt.

1.3 Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner

Prioriteringer	Styringsparametere
9. Sikre at relevante fylker bidrar til effektiv utnyttelse av skogvernbudsjettet og til målet om 10 % skogvern iht. evalueringen av skogvernet i 2017.	Årlig areal foreslått skogvern pr. fylke eller landsdel sendt til KLD
10. Utvikling av supplerende fylkesvise verneplaner.	Omfang områder og areal som dekker manglende representativitet, og som er aktuelle for verneplanprosess.

11. Opprettelse av marine verneområder.	Antall områder som det er meldt oppstart for. Antall områder sendt på høring. Antall områder som er tilrådd vernet.
12. Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene	Andel verneområder med behov for forvaltningsplan som har en godkjent forvaltningsplan. Antall godkjente besøksstrategier for nasjonalparker (jf. friluftslivsmeldingen).
13. I samarbeid med RA, ivareta Norges medlemskap i Unescos verdensarvkomité.	

Oppdragsliste 2018 for resultatområde 1 Naturmangfold

Oppdrag	Frist
14. Utarbeide forslag til naturkartleggingsstrategi.	15. februar
15. Gjennomføre høring av enkelte mindre endringer i forskrift om fremmede organismer, bl.a. knyttet tilvirkeområde og oppføring av arter og grupper av organismer i forskriftens vedlegg, og presiseringer i forskriftsbestemmelser som gjelder planter, marine organismer og hold av vilt, samt levere tilrådning.	15. mars
16. Levere forslag til ramme for organisering av neste Trondheimskonferanse om biologisk mangfold.	31. mars
17. Utarbeide en skriftlig oversikt over statens samlede beredskap i rovviltforvaltningen som publiseres og tilgjengeliggjøres for allmennheten.	1. april
18. Levere diskusjonsgrunnlag for det videre arbeidet med pilotprosjekter for forbedring av miljøtilstand i havmiljø, jf. forvaltningsplanen for Nordsjøen–Skagerrak.	1. april
19. Faglig anbefaling vedrørende bruk av løs, på drevet halsende hund ved lisensfelling og skadefelling av bjørn, og en rapport om erfaringene med eventuell bruk av slike hunder ved fellingsforsøk av ulv, etter tillatelse fra Fylkesmannen eller direktoratet, i løpet av beitesesongen 2018 – frist for oppdrag knyttet til bjørn er 1. april, frist for oppdrag knyttet til ulv er 1. oktober.	1. april/1. oktober
20. Vurdere og eventuelt fremme forslag til enhetlig praksis på tvers av vernepostene om utgifter til grensemerking o.l. skal inkluderes ved beregning av behov for tilsagnsfullmakt for verneområder (jf. problemstilling reist av Miljødirektoratet i foreløpig årsrapport 2017, side 56).	1. mai
21. Vurdere og foreslå tiltak for å forenkle ulike trinn i skogvernarbeidet, samtidig som faglig kvalitet og medvirkning	1. mai

ivaretas. Deriblant vurdere om og evt. hvordan vedtaksmyndighet for skogområder uten vesentlige konflikter med andre interesser kan delegeres til direktoratet.	
22. Utrede mulighet for forenkling av arbeidet med forvaltningsplaner og mulighet for forenkling av dagens system med individuelt tilpassede verneforskrifter.	1. juni
23. Sammenstille eksisterende forskning om holdninger til vern.	1. juni
24. Iverksette ytterligere kunnskapsinnhenting om tap av tamrein til rovvilt. Erfaringsbasert kunnskap skal tas med i arbeidet med oppdatert kunnskapsgrunnlag, og arbeidet skal skje i dialog med Sametinget og Norske Reindriftssamers landsforbund.	1. juni
25. Lage utkast til forskrift med kommentarer om miljøkvalitetsnorm for villrein basert på faggrunnlaget fra ekspertgruppa, og sette i gang en faglig prosess for utvikling av en kvalitetsnorm for lirype.	1. juni/1. desember
26. Følge opp Stortingets anmodning om økning i antall områder til ordningen Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) i samarbeid med Riksantikvaren og Landbruksdirektoratet, herunder: <ul style="list-style-type: none"> - Forelegge departementene forslag til plan for nye utvalgte kulturlandskap i perioden 2018-2020, inkludert en tidsplan. - Levere utkast til forskrift for overføring av UKL-oppgaver fra fylkesmannen til kommunene som et ledd i kommunereformen. Riksantikvaren og Landbruksdirektoratet har også fått oppdrag om dette i sine tildelingsbrev. 	1. juni 1. oktober
27. Levere en plan med prioriteringer for oppfølging av tiltak i Nasjonal strategi for villbier og andre pollinerende insekter, i samarbeid med landbruksmyndighetene.	1. juni
28. Oppdatere karakterisering (klassifisering og vurdering av påvirkninger) av vassdrag med laks i henhold til vannforskriften etter nærmere avtale med departementet.	1. juli
29. Utrede forslag om innføring av forbud mot bruk av fremmede treslag med betydelig risiko for norsk natur. Konsekvensene for skogbruket og for karbonbinding i skog skal inngå i utredningen.	15. juli
30. Riksantikvaren og Miljødirektoratet skal utarbeide forslag til kriterier for landskap av nasjonal verdi innenfor rammen av hhv. kulturminneloven og naturmangfoldloven.	1. september
31. Kartlegge gårdsnære områder som er viktig for truet natur i kulturlandskapet i de deler av Oppland og Møre og Romsdal som ligger innenfor forvaltningsområdet for jerv.	1. september
32. Utrede mulige nye vilkår i rammeverk og tillatelser for å ivareta hensynet til sjøfugl på åpent hav ved petroleumsvirksomhet i Barentshavet	1. oktober
33. Levere en statusrapport fra arbeidet i Interreg-prosjektet NorthSEE med vekt på økologisk sammenheng mellom marine verneområder på tvers av landegrensene, f.eks. i Nordsjøen/Skagerrak.	1. oktober
34. Utarbeide en rapport om havets rolle i klimasystemet, og påvirkning på havet og kystområder fra klimaendringer og havforsuring. Rapporten skal kort oppsummere kunnskapen om nåværende og mulig fremtidig påvirkning i Norge så vel som regionalt og globalt. Oppdraget vil bli spesifisert i eget brev.	1. oktober

35. Utarbeide forslag til forvaltningsstrategi for grønn infrastruktur.	1. oktober
36. Evaluering og faglig anbefaling om prøveordningen med prosjekter for mer effektiv lisensfelling av jerv.	15. oktober
37. Evaluere det toårige forsøket med tilskudd til utarbeidelse av 10 kommunedelplaner for natur.	30. november
38. Foreta en faglig gjennomgang av den norske delbestanden av ulv, jf. anmodningsvedtak fra Stortinget (Innst. 257 L (2016-2017)).	1. desember
39. Levere forslag til handlingsplan for sjøfugl.	1. desember
40. Levere rapport om miljøkonsekvenser og forvaltning knyttet til nye marine næringer i tråd med svar på oppdrag i 2017. Formen på leveransen og hvilke næringer som skal prioriteres avklares nærmere i dialog med departementet.	1. desember
41. Utarbeide et forslag til helhetlig plan for marint vern. Planen skal ta hensyn til Stortingets vedtak om marint vern ved behandling av naturmangfoldmeldingen og oppdateringen av forvaltningsplanen for Norskehavet. Som del av arbeidet skal eventuelle barrierer i arbeidet med marint vern identifiseres og mulige tiltak for å styrke arbeidet vurderes.	1. desember
42. Utredning av forskrift etter naturmangfoldloven § 40, med vurdering av hvilke verneområder som bør omfattes.	31. desember
43. Levere forslag til en samlet, prioritert tiltaksplan for bekjempelse av skadelige fremmede organismer, i samarbeid med relevante sektormyndigheter.	31. desember
44. Levere en anbefaling om oppbyggingen av kunnskap om konsekvenser av og mulige tiltak mot undervannsstøy på havmiljøet for å få et faggrunnlag som vi kan basere og utvikle norske posisjoner om tiltak til bruk i internasjonalt arbeid. Det skal særlig ses på hvordan støy fra menneskelige aktiviteter kan påvirke sjøpattedyr.	31. desember
45. Iverksette radiomerking av flere revir i ulvesonen slik at både det revirhevdende lederparet og ungvulvenes videre områdebruk og vandringer kan kartlegges. Slettåsreviret skal prioriteres.	Etter avtale med departementet

Friluftsliv

Nasjonale mål

3.1 Friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder, og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle

3.2 Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge

Prioriteringer	Styringsparametere
46. Oppfølging av Meld. St. 18 (2015-2016) "Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet" og Innst. 26 S (2016-2017) og oppfølging av Handlingsplan for friluftsliv.	<p>Det er utviklet lettfattelige digitale virkemidler om allemannsretten til bruk i sosiale medier – tilpasset ulike målgrupper.</p> <p>Antall kommuner med igangsatt og ferdigstilt kartlegging av sine friluftslivsområder.</p> <p>Friluftslivsverdier i nedlagte jernbanestrekninger blir ivaretatt.</p> <p>Opplæring av fylkeskommunene innenfor nye oppgaver knyttet til statlig sikrede friluftslivsområder og Skjærgårdstjenesten i forbindelse med regionreformen er startet.</p> <p>Unødvendige restriksjoner i de statlig sikrede friluftslivsområdene er fjernet.</p>
47. Forenkling og fornyelse av ordningen statlig sikring av friluftslivsområder.	Status i arbeidet
48. Videreutvikling og drift av ordningen "Nasjonale Turiststier" for å ivareta kvalitetene ved et utvalg naturområder som mottar særlig stort besøk.	<p>Antall turiststier som har mottatt støtte.</p> <p>Det er utarbeidet en modell for samordning av statlige midler og øvrige midler til Nasjonale Turiststier.</p>

Oppdragsliste 2018 for resultatområde 3 Friluftsliv

Oppdrag	Frist
49. Levere faglig vurdering av om regelverket for bruk av elektriske båtmotorer i vann mindre enn 2 kvadratkilometer bør endres, og ev. hvordan en slik endring bør utformes.	1. april
50. Etablere seksårig forsøksordning for cat-skiing i seks kommuner, herunder gjennomføre eventuell nødvendig konsultasjon med Sametinget, og gjennomføre følgeevaluering av forsøket.	1. april
51. Utarbeide forslag til forskrift for tilskudd til Nasjonale Turiststier og forslag til et kriteriesett som grunnlag for en autoriseringsordning for Nasjonale Turiststier, basert på føringer gitt i Prop. 1 S (2017-2018).	1. mai
52. Utarbeide veiledningsmateriell for helhetlig planlegging og tilrettelegging av ferdselsårer.	1. november
53. Bistå lokale/regionale initiativ om eventuell etablering av nye enheter av Skjærgårdstjenesten nord for Hordaland, og delta i prosesser om dette. Det forutsettes lokale initiativ og lokal medfinansiering for nye enheter. Kortfattet beskrivelse av	31. desember

konsept og anbefaling om statlig medfinansiering sendes departementet når forslag om nye enheter foreligger.	
54. Utarbeide tiltaksplaner og forvaltningsplaner for 5-6 eiendommer som Miljødirektoratet forvalter som inngår i landsverneplanen for statens kulturhistoriske eiendommer, der fredede bygninger skal prioriteres først.	31. desember
55. Bistå KLD og de øvrige involverte departementene i gjennomføringen av det nordiske formannskapsprosjektet "Attraktive byer"	31. desember 2019

Forurensning

4.1 Forurensning skal ikke skade helse og miljø

Prioriteringer	Styringsparameter
56. Styrking av arbeidet med marin forsøpling og mikroplast nasjonalt og internasjonalt.	Oppfølging av oppdragene om marin forsøpling og mikroplast i henhold til oversendt fremdriftsplan.

4.2 Utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer skal stanses

Prioriteringer	Styringsparametere
57. Innspill til kommisjonens arbeid med grensesnittet mellom kjemikalie, produkt og avfallsregelverket.	Status i arbeidet.
58. Oppfølging av ny nominert miljøgift til Stockholmkonvensjonen (perfluorert forbindelse; PFHxS) samt arbeid for å redusere unntakene for miljøgifter som allerede omfattes av konvensjonen.	Global risikoprofil for perfluorert forbindelse; PFHxS er levert.

4.3 Veksten i mengden avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten, og ressursene i avfallet utnyttes best mulig gjennom materialgjenvinning og energiutnyttelse

Prioriteringer	Styringsparametere
59. Gjennomføring av tilskuddsordning for kasserte fritidsbåter, tilskudd til utskiftning av fossilt drevne varebiler med nullutslipp samt gjennomføring av vrakpant for nye kjøretøygrupper.	Status i arbeidet. Antall utbetalte tilskudd.

4.4 Sikre trygg luft. Basert på dagens kunnskapsstatus blir følgende nivå sett på som trygg luft:

- Årsmiddel PM10: 20 µg/m³
- Årsmiddel PM2,5: 8 µg/m³
- Årsmiddel NO₂: 40 µg/m³

Prioriteringer	Styringsparameter
60. Veiledning og oppfølging av kommunene som forurensningsmyndighet for lokal luftkvalitet.	Skriftlig oppfølging av kommuner med brudd eller fare for brudd på grenseverdier.

4.5 Støyplager skal reduseres med 10 pst. innen 2020 i forhold til 1999. Tallet på personer som er utsatt for over 38dB innendørs støynivå skal reduseres med 30 pst. Innen 2020 i forhold til 2005.

Oppdragsliste 2018 for resultatområde 4 Forurensning

Oppdrag	Frist
61. Utrede nye sonegrenser i Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520), i tråd med nye nasjonale mål.	1. april
62. Utarbeide forslag til forskrift om bruk av aske til gjødsling av skog.	31. mai
63. Vurdere virkemiddelbruk rettet mot å redusere utslipp fra vedfyring.	1. oktober
64. Tekstiler: utarbeide en overordnet tiltaksvurdering	1.oktober
65. Starte arbeidet med å revidere avfallsplanen og avfallsforebyggingsplanen, jf. forpliktelsen i rammedirektivet om avfall om revisjon av disse planene innen utløpet av 2019.	Statusrapport innen 31. oktober.
66. Utvikle helhetlig og brukerorientert nettløsning for luftkvalitetsdata for kommuner og publikum, og et landsdekkende modellverktøy.	1. november
67. Rapportere status og følge opp fremdriftsplan for arbeidet med godkjenning av avfallsplaner i havner.	1.desember
68. Utrede utvidet produsentansvar for emballasje til å omfatte medansvar for forsøpling.	15. desember
69. Bidra til å utvikle statistikk på matsvinn	31. desember
70. Følge opp ordningen "Fishing for litter"	31. desember
71. Utvikle indikatorer for avfallsforebygging.	31. desember
72. Vurdere grenseverdiene for svevestøv som skal gjelde fra 2020 basert på et oppdatert kunnskapsgrunnlag for 2018,	31. desember

herunder vurdering av samfunnsøkonomisk nytte og gjennomførbarheten av utslippsreduksjoner. KLD følger opp med andre ansvarlige direktorater om felles oppdragsbrev	
73. Oppdrag om oppfølging av arbeid med støymål og handlingsplanen mot støy utformes etter nærmere avklaring med Miljødirektoratet og dialog med Samferdselsdepartementet.	Etter nærmere avtale
74. Vurdere mulig effektivisering ved oppgavefordeling mellom departementet og direktoratet, og mellom direktorat og fylkesmann.	Etter nærmere avtale
75. Vurdere utforming av nasjonale mål om materialgjenvinning	Gis i eget oppdragsbrev

Nasjonale mål:

- 5.1 Norge skal fram til 2020 kutte i de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990.**
- 5.2 Norge har tatt på seg en betinget forpliktelse om minst 40 prosent utslippsreduksjon i 2030 sammenlignet med 1990.**
- 5.3 Norge skal være klimanøytralt i 2030.**
- 5.4 Norge har lovfestet et mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050.**
- 5.5 Reduserte utslipp av klimagasser fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland, i samsvar med bærekraftig utvikling.**
- 5.6 Politisk mål om at samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene.**

Prioriteringer	Styringsparametere
76. Videreutvikle og forbedre analyser av tiltak og virkemidler for å redusere innenlandske utslipp og øke opptak av klimagasser, både på kort og lang sikt og vurdering av helseeffekter. Særlig viktig er tiltak og virkemidler med virkning for oppfyllelse av Norges klimamål for 2030.	
77. Fortsette å bidra inn i pathway-arbeidet (arbeid for integrert tilnærming for klimaeffekt på kort og lang sikt) i CCAC med henblikk på å avslutte prosessen på COP 24.	

78. Utvikle helhetlig rapporteringssystem og sikre at rapporteringen etter klimaloven og 2030-målene får høy kvalitet, og legge til rette for opprettelse av et teknisk beregningsutvalg for klima ledet av Miljødirektoratet (oppfølging anmodningsvedtak).	Ha startet opp teknisk beregningsutvalg som har levert i henhold til mandat.
79. Bidra med analyser av konsekvenser for norsk utslippsbudsjett av foreslått og vedtatt klimaregelverk i EU, særlig regelverket for skog og arealbruk.	
80. Arbeid med analyser for bruk fleksibilitetsmekanismer for oppfyllelse av 2030-målet.	Status i arbeidet.
81. Deltagelse og faglig bistand på det naturvitenskaplige grunnlaget, måling, rapportering, bokføring, utslippsreduksjoner, klimatilpasning og de globale gjennomgangene under FNs klimaforhandlinger.	
82. Styrke det lokale klimaarbeidet.	Status for arbeidet med Klimasats Status for arbeidet med å sikre erfaringsoverføring mellom kommuner om lokale klimatiltak. Status for arbeidet med utvikling av verktøy for lokal klimastatistikk og hvordan dette kan bidra til utvikling av lokalt klimaarbeid.
83. Arbeid og utredninger med CO ₂ -fondet for næringstransport.	Status i direktoratets bidrag til utviklingen av CO ₂ -fondet.
84. Følge opp strategien for grønn konkurransekraft, ved behov bistå/levere underlag til KLDs representant i sekretariatet for utvalget på klimarisiko.	
85. Sikre oppfølging av anmodningsvedtak for biodrivstoff.	Status i direktoratets arbeid med å svare ut konkrete bestillinger etter nærmere avtale.
86. Implementere Kigalivedtaket under Montrealprotokollen i norsk lov.	Nytt regelverk vedtatt.
87. Støtte Klima- og skoginitiativet på temaet måling, rapportering og verifisering (MRV) av klimagassutslipp fra tropisk skog.	
88. Forberedende arbeid for at Norge skal kunne delta i den internasjonale markedsmekanismen for sivil luftfart (CORSIA) under FNs organisasjon for sivil luftfart (ICAO).	

89. Videreutvikle kompetanse- og kunnskapsgrunnlaget i miljøforvaltningen om bruk av strategiske offentlige anskaffelser som et virkemiddel for å nå miljø- og klimapolitiske mål og bidra til grønn konkurransekraft, samt bidra til at Miljødirektoratet og Difi gjensidig styrker hverandres kompetanser på grønne anskaffelser.	
90. Bidra med faglige vurderinger knyttet til det norske klimanøytralitetsmålet.	

Oppdragsliste 2018 resultatområde 5 Klima

Oppdrag	Frist
91. LULUCF – national forestry accounting plan, inkludert referansebane for forvaltet skog. Miljødirektoratet koordinerer arbeidet og utformer plan i samarbeid med NIBIO. Oppstart arbeidsgruppe med NIBIO Miljødirektoratet sender på offentlig høring. Ferdigstille planen tidsnok til at den kan sjekkes ut med departementene før utsending til EU-kommisjonen	Frist EU-kommisjonen 31. desember 2018 [<i>tentativt - avhengig av evt tilpasning for Norge</i>] 12. januar 15. juni - 15. september 16. november
92. Deltakelse i sekretariat for arbeidsgruppa som skal gjennomgå støtteordninger for gårdsnivå i jordbruket.	Rapport 15. februar
93. I samarbeid med berørte direktorater og andre involverte, vurdere på hvilke områder det er behov for å oppdatere kunnskapen om konsekvenser av klimaendringer for Norge og evt. endrede behov for tilpasning.	15. februar
94. Utrede etableringen av et omsetningskrav for biodrivstoff i luftfart i samarbeid med Avinor og Luftfartsdirektoratet (konsekvensutredning og forskrift).	28. februar
95. Utarbeide et metododokument for dagens metoder for tiltaksanalysene. Dokumentere dagens kildebruk.	1. mars
96. Levere faglig underlag (vurdering av klimaeffekter) til bruk i forbindelse med jordbruksoppkjøret.	1. mars
97. Vurderinger knyttet til bruk av forurensningsloven for å redusere utslipp av ikke kvotepliktige klimagasser, jf. Meld. St. 41.	15. mars
98. Utarbeide utkast til konsekvensutredning og forskrift for innføring av E10 som ny standard for bensin.	31. mars
99. I samarbeid med bransjen [og Vegdirektoratet – avklares med SD] utarbeide nettside og annet materiell om E10, herunder om hvilke biler som kan benytte E10.	1. juni

100. Vurderinger rundt miljøinnretningen av kjøretøyavgifter for ulike segmenter, f.eks. tunge kjøretøy.	1. juni
101. Utrede muligheten for og konsekvenser av innføringen av et omsetningskrav for bærekraftig avansert biodrivstoff i skipsfarten i samarbeid med Sjøfartsdirektoratet.	30. juni
102. Utrede virkemiddelbruk for å fremme avansert biodrivstoff.	30. juni
103. Utarbeide en nettløsning for tiltaksanalysene.	1. september
104. Vurdering av omsetterdefinisjonen i produktforskriften kapittel 3.	1. desember
105. Kontroll av drivstoffkvalitet etter produktforskriften kapittel 2 – vurdering av ansvars plasseringen for gjennomføring av kontrollene, samt hensiktsmessig rapporteringsstandard og kontrollomfang.	1. desember
106. Levere evaluering av pilotprosjekter for planting av skog på nye arealer med tanke på en eventuell oppskalering. Innretningen på evalueringen avklares nærmere med departementet.	1. desember
107. Bidra med faglige utredninger og råd i arbeidet med oppfølging av NOU 2015:16 om overvann	Konkretiseres i eget oppdragsbrev
108. Miljødirektoratet skal i 2018 delta i styringsgruppen og være sekretariat for Prosess21 (lavutslippsindustri).	
109. Lede sekretariatet for teknisk beregningsutvalg om jordbrukets utslipp av klimagasser samt delta i utvalget	juli 2019

6.1 Omfanget av villmarkspregete områder på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet.

Prioritering	Styringsparameter
110. Forvaltningsplaner for verneområdene på Svalbard, inkludert arbeid med besøksforvaltning både i og utenfor verneområdene.	Andel verneområder med godkjent forvaltningsplan. Status for arbeid med forvaltningsplan for Isfjordområdet/Forvaltningsområde 10.

6.3 Negativ menneskelige påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i polarområdene skal reduseres.

Prioritering	Styringsparameter
111. Norsk formannskap for Arktisk råds arbeidsgruppe AMAP 2018 – 2019.	Norge arrangerer AMAP-møter i tråd med arbeidsplanen og tilrettelegger for rapportering til Senior Artic Officials.
112. Norsk ledelse for det internasjonale isbjørnsamarbeidet.	Norge har tatt initiativ til en tydeligere gjennomføringsplan for den sirkumpolare handlingsplanen for isbjørn (CAP 2015-2025).

Oppdragsliste 2018 for resultatområdet 6 Polarområdene

Oppdrag	Frist
113. Utrede behovet for endringer i reguleringen av forurensing og avfall på Svalbard, herunder utarbeide forslag til forskriftsendringer.	16. april
114. I samarbeid med Sysselmannen rapportere status og følge opp plan for arbeidet med opprydding i forbindelse med avvikling av kullvirksomheten i Svea/Lunckefjell. Sysselmannen har også fått oppdrag om dette i sitt tildelingsbrev.	31. desember

Oppgaver på tvers av resultatområdene

Kunnskap

Prioriteringer og styringsparametere

Prioriteringer	Styringsparameter
115. Forbedring av rutiner og kvalitetssikring av miljødata, indikatorer for nasjonale mål og framstilling av disse, samt vurdering av måloppnåelse på Miljøstatus.	Andel oppdaterte indikatorer til nasjonale mål (fordelt på Miljødirektoratet og eksterne etater). Andel sider i Miljøstatus som er gjennomgått og kvalitetssikret i tråd med gjeldende rutiner. Andel datasett i miljøtallbasen som er kvalitetssikret og oppdatert i tråd med gjeldende rutiner.
116. Ny og systematisk sammenstilling av måloppnåelse for alle nasjonale miljømål, basert på indikatorer, skal foreligge i Miljøstatus.	Antall nasjonale mål som har en oppdatert og kvalitetssikret sammenstilling av måloppnåelse i Miljøstatus.
117. Ta i bruk ny rutine for SIS-ordningen.	Status i framdrift.
118. Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2017 - 2020	Status for implementering av strategien i organisasjonen.

	Antall innspill levert til departementet som del av oppfølgingsarbeidet.
--	--

Oppdragsliste 2018 - Kunnskap

Oppdrag	Frist
119. Foreslå faglig innretning for nye SISer i institutter som får frigjorte SIS-midler i 2019.	1. februar
120. Oversende en framstilling av status og utvikling for de nasjonale indikatorene for nasjonale klima- og miljømålene, samt en vurdering av måloppnåelse for hvert av målene basert på dette.	1. mai
121. Sende en oversikt som viser på hvilken måte ny teknologi er vurdert tatt i bruk for all overvåking og datainnhenting, og med spesiell vekt på data fra Copernicus som allerede er "kjøpt inn" av norske myndigheter.	1. juni

Internasjonalt

Oppdragsliste 2018 – Internasjonalt

Oppdrag	Frist
122. Gi en vurdering av evt. lister over miljøvarer i forbindelse forhandlinger om miljøvarer i egen avtale (Environmental Goods Agreement) eller som ledd i forhandlinger om frihandelsavtaler.	Avhengig av forhandlingsprosessenes forløp.

Sikkerhet og kontroll

Oppdragsliste 2018 – Sikkerhet og kontroll

Oppdrag	Frist
123. Rapportere om potensialet for utvikling av eventuelle tjenestekjeder for de tjenestene/prosessene som leveres av virksomheten. Det skal også utarbeides planer/strategier for utvikling av tjenestene jf. Digitaliseringsrundskrivet H-7/17.	Innen 3. kvartal 2018
124. Rapportere på fremdriften i arbeidet med å etablere felles IKT-drift i miljøforvaltningen jf. tillegg til tildelingsbrev for 2017.	Halvårs og årsrapport
125. Levere eksterne, helhetlige evalueringer av måloppnåelsen for to tilskuddsordninger.	31. desember
126. Rapporter på status i arbeidet med oppfølging av NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet jf. brev fra JD 21.11.17	Årsrapport
127. Gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak jf. Digitaliseringsrundskrivet H-7/17 om Digitalt førstevalg.	Årsrapport
128. Påse at det er utarbeidet plan for ansatte- og pårørendehåndtering og kontinuitetsplan for å sikre at viktig virksomhet kan holdes i gang, bl.a. for IKT-systemer.	Årsrapport
129. Påse at det er etablert styringssystem for forebyggende sikkerhetstjeneste.	Årsrapport

Fellesføring 2018 til alle statlige virksomheter

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Miljødirektoratet skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Miljødirektoratet skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Lærlinger

Regjeringen og partene i arbeidslivet signerte i 2016 ny samfunnskontrakt for flere lære plasser i perioden 2016-2020. Målet med den nye kontrakten er å sørge for at alle kvalifiserte elever som ønsker det, skal få tilbud om læreplass.

Etaten skal vurdere om det er mulig å øke antall lærlinger. Dersom det besluttes å ta inn lærlinger, skal det vurderes å inngå avtale med opplæringskontoret OK-stat, eller annet opplæringskontor.

4. BUDSJETT OG FULLMAKTER

4.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Under følger tildelte beløp. Tildelte beløp skal disponeres i samsvar med [Prop. 1 S \(2017–2018\)](#), og endelig budsjettvedtak i Stortinget basert på [Innst. 2 S \(2017-2018\)](#) og [Innst. 9 S \(2017-2018\)](#). Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med [bevilgningsreglementet, reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten](#), instruks for virksomhets- og økonomistyring, og andre rundskriv og krav fra Finansdepartementet som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

Gjennom Innst. 2 S fra finanskomiteen, som ble vedtatt 4. desember, er budsjettet til klima, miljøsertifikater og kulturminnevern økt med 341 mill. kroner, jf. punkt 3.1.2.1 "Avtale mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti om statsbudsjettet for 2018", sidene 50-51. Vi viser videre til innstillingens vedlegg 2 "Budsjettavtalen fordelt på kapittel og post", sidene 347-348, 358 og 361. Som del av inndekningen for budsjettavtalen er reduksjonen i Prop. 1 S for driftspostene på 0,5 pst knyttet til avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE) økt med 0,2 pst til 0,7 pst. Kap. 1420 post 75 er dessuten redusert med 30 mill. kroner som inndekning.

Gjennom Innst. 9 S fra energi- og miljøkomiteen, som ble vedtatt 13. desember, ble det foretatt enkelte omdisponeringer innenfor budsjettrammen til departementet.

Samlet sett har budsjettavtalen og endringene fra energi- og miljøkomiteen medført at budsjettet under kap. 1420 er økt med 220,6 mill. kroner. Endringene har medført mindre reduksjoner under kap. 1425, 4420 og 5578.

Endringer og føringer som er beskrevet i postomtalen i Prop. 1 S (2017-2018), er ikke omtalt i dette tildelingsbrevet. Det er derimot endringer som følger av Stortingets behandling. Endringene er omtalt under hver enkelt post.

Det understrekes at det ikke skal foretas tilskuddsutbetalinger uten utlysning annet enn der mottakerne er nevnt spesifikt i budsjettvedtaket (dvs. i postomtalen i Prop. 1 S eller i Stortingets budsjettinnstillinger). Tilskudd skal bare utbetales fra tilskuddsposter, mens kjøp av varer og tjenester kun skal skje fra driftsposter (og etter spesielle regler på investeringsposter) etter prosedyrene i anskaffelsesreglene.

4.2 Kap. 1420/4420 Klima, naturmangfold og forurensning

Utgifter kap. 1420 Miljødirektoratet

Post	Betegnelse	Bevilgning	Tildeling
01	Driftsutgifter	667 928	662 628
21	Spesielle driftsutgifter	257 570	255 170
22	Statlige vannmiljøtiltak	279 369	279 369
23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres</i>	136 864	136 864
30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	32 460	32 460
31	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	74 419	74 419
32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	3 006	3 006
33	Statlige erverv, nytt vern, <i>kan overføres</i>	5 062	5 062
35	Statlige erverv, skogvern, <i>kan overføres</i>	464 612	464 612
37	Skogplanting, <i>kan overføres</i>	10 375	10 375
38	Restaurering av myr og annen våtmark, <i>kan overføres</i>	23 625	23 625
39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	12 483	12 483
61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, <i>kan overføres</i>	153 920	153 920
63	Returordning for kasserte fritidsbåter	20 000	20 000
64	Skrantesykeprøver fra fallvilt	1 700	1 700
65	Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akerhus og Østfold	20 000	20 000
69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	96 962	96 962
70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	42 755	42 755
71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	65 290	65 290
72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	140 892	140 892
73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	70 051	70 051
74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	496 041	496 041
75	Utbetaling av vrakpant, <i>overslagsbevilgning</i>	671 518	671 518
76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	119 462	119 462
77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	14 416	14 416
78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	184 821	184 821
79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	450	450
81	Naturarv og kulturlandskap, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	60 511	60 511
82	Tilskudd til truede arter og naturtyper	48 455	48 455
84	Internasjonalt samarbeid	4 964	4 964
85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	66 114	66 114
	Sum kap. 1420	4 246 095	4 238 395

Tilsagnsfullmakter under kap. 1420

Miljødirektoratet gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlig erverv, båndlegging av friluftsområder	55,0 mill. kroner
	33	Statlig erverv, nytt vern	4,4 mill. kroner
	34	Statlig erverv, nasjonalparker	1,0 mill. kroner
	35	Statlig erverv, skogvern	116,4 mill. kroner
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	156 mill. kroner
	71	Marin forsøpling	15 mill. kroner
	73	Rovvilttiltak	10 mill. kroner
	78	Friluftsmål	3,0 mill. kroner
	85	Naturinformasjonssenter	2,0 mill. kroner

Bestillingsfullmakt under kap. 1420

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	31	Tiltak i verneområder	3,0 mill. kroner
	38	Restaurering av myr	9,5 mill. kroner

Fullmakt til å inngå forpliktelser under kap. 1420:

Det kan pådras forpliktelser for framtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over vedtatt bevilgning under postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 30,7 mill. kroner.

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 01:

- Det er holdt tilbake 3,3 mill. kroner som vil bli tildelt fra KLD til Folkehelseinstituttet knyttet til helseeffekter av miljøgifter og forurensninger.

- Av de 4 mill. kroner som i Prop. 1 S er flyttet fra post 37 til fylkesmannens utgifter ved skogplanting, er det holdt tilbake 2 mill. kroner.
- Som følge av budsjettavtalen er det lagt inn 75 mill. kroner til skogvern under post 35. Gjennom Innst. 9 S er 3 mill. kroner av disse flyttet til post 01 for å øke kapasiteten i Miljødirektoratet og fylkesmannsembetene til å drive skogvernarbeid.
- Som følge av budsjettavtalen er ABE-trekket på posten økt med 1,336 mill. kroner.

Post 21:

- Det er holdt tilbake 1,5 mill. kroner som vil bli tildelt fra KLD til Folkehelseinstituttet i forbindelse med miljøgifter og annet faglig arbeid knyttet til helseeffekter av forurensninger. KLD opplyste i tildelingsbrevet for 2017 at man ville samle midlene til Folkehelseinstituttet på en enkelt post i 2018-budsjettet, men ved en feil er dette uteglemt.
- Det ble i 2016-budsjettet lagt inn 0,9 mill. kroner på posten til samarbeid med bilateralt arbeid med miljøpolitisk viktige land. Beløpet holdes tilbake for bruk fra departementet.
- Gjennom budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) er budsjettet til klimasats under post 61 økt med 50 mill. kroner. Gjennom Innst. 9 S er 3 mill. kroner av økningen flyttet til post 21. Midlene skal gå til kjøp av tjenester for å spre kunnskap og erfaringer fra Klimasats-prosjekter i resten av ordningens varighet. De 3 mill. kroner kommer i tillegg til midlene som tidligere er lagt inn til administrasjon av ordningen under post 01.
- Som følge av budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) er posten økt med 12 mill. kroner til arbeidet med truede arter og naturtyper.
- Som følge av budsjettavtalen er ABE-trekket på posten økt med 0,45 mill. kroner.

Post 22:

- Som følge av budsjettavtalen er ABE-trekket økt med 0,595 mill. kroner. Reduksjonen er fordelt på underpostene 1, 2 og 3 slik: 204 000 kroner, 176 000 kroner og 215 000 kroner.
- Som følge av budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) ble det lagt inn 20 mill. kroner på post 22 til "Kalking, villaks og vanndirektivet" og 25 mill. kroner på post 70 til "Tilskudd vannmiljøtiltak". Gjennom Innst. 9 S er 2 mill. kroner omdisponert fra post 22 til kap. 1400 post 76 som inndekning for tilskudd til Fortidsminneforeningen. Samtidig er 16 mill. kroner omdisponert fra post 70 til post 22 slik at post 22 framstår med en netto økning på 33,405 mill. kroner sammenlignet med Prop. 1 S (når økt ABE-trekk er inkludert). De 33,405 mill. kroner er i inntil videre lagt på underpost 2. Departementet vil i eget brev komme tilbake med nærmere presisering av hvordan midlene skal brukes.

Tentativ tildeling på underpostene blir inntil videre slik:

		(i 1 000 kr)
Underpost	Betegnelse	Tildeling
1	Kalking	84 116
2	Anadrome laksefisk	106 731
3	Generell vannforvaltning	88 522
Sum		279 369

Post 23:

Som følge av budsjettavtalen er ABE-trekket økt med 298 000 kroner.

Post 35:

- Som følge av budsjettavtalen (Innst. 2 S) er det lagt inn en økning på 75 mill. kroner på posten. Energi- og miljøkomiteen har i Innst. 9 S omdisponert 3 mill. kroner til post 01 for å øke kapasiteten i Miljødirektoratet og fylkesmannsembetene til å drive skogvernarbeid.

Post 38:

- Som følge av budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) er posten økt med 3 mill. kroner.

Post 61:

- Gjennom budsjettavtalen (Innst. 2 S) er midlene på posten økt med 50 mill. kroner. Energi- og miljøkomiteen har i Innst. 9 S omdisponert 3 mill. kroner til post 21 til kjøp av tjenester for å spre kunnskap og erfaringer fra Klimasats-prosjekter.

Post 70:

- I budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) er det lagt inn 25 mill. kroner på posten. Energi- og miljøkomiteen har i Innst. 9 S omdisponert 1 mill. kroner til kap. 1400 post 76 som inndekning for tilskudd til Fortidsminneforeningen. I tillegg har den omdisponert 16 mill. kroner til kap. 1420 post 22, slik at netto økning på posten sammenlignet med Prop. 1 S blir 8 mill. kroner. Økningen er fordelt med likt beløp på underpostene 2 og 3 slik at budsjett for underpostene blir som følger:

		(i 1 000 kr)
Underpost	Betegnelse	Tildeling
1	Kalking	3 630
2	Anadrome laksefisk	17 099
3	Generell vannforvaltning	22 026
Sum		42 755

Post 71:

- Som følge av budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) er bevilgningen til arbeidet mot marin forsøpling økt med 50 mill. kroner. Gjennom Innst. 9 S har energi- og

miljøkomiteen omdisponert 5 mill. kroner til post 78 i forbindelse med Skjærgårdstjenestens bidrag til arbeidet.

Post 75:

- Som følge av budsjettavtalen (jf. Innst. 9 S) er posten redusert med 30 mill. kroner.

Post 78:

- Som følge av budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) ble post 71 økt med 50 mill. kroner til tiltak mot marin forsøpling. Gjennom Innst. 9 S har energi- og miljøkomiteen omdisponert 5 mill. kroner til Skjærgårdstjenestens arbeid med marin forsøpling under post 78 med henvisning til at det er behov for koordinering av den frivillige innsatsen, og at Skjærgårdstjenesten har mannskap, utstyr, båter og kompetanse til å bidra i dette arbeidet.

Post 81:

- Som følge av budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) er posten økt med 10 mill. kroner. Energi- og miljøkomiteen har i Innst. 9 S omdisponert 750 000 kroner til andre formål, slik at netto økning på posten blir 9,25 mill. kroner. Energi- og miljøkomiteen omtaler viktigheten av tiltak for pollinatorer, og departementet har derfor plassert 1,5 mill. kroner av økningen på den nye tilskuddsordningen for pollinatorer. Tentativ fordeling av budsjett for de ulike tilskuddsordningen på posten blir dermed slik:
 - Verdensarvområder: 11,461 mill. kr
 - Kulturlandskap: Utvalgte kulturlandskap i jordbruket: 21,778 mill. kr
 - Kulturlandskap: Prioriterte omr. i Nasj.registrering: 1,1 mill. kroner
 - Kulturlandskap: Tiltak for pollinatorer: 2,5 mill. kr
 - Verdiskaping naturarv: 8,172 mill. kr
 - Villrein fjellet som verdiskaper: 5 mill. kr
 - Nasjonale turiststier: 10,5 mill. kr

Post 82:

- Som følge av budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) er posten økt med 8 mill. kroner. Midlene er fordelt med likt beløp på de to underpostene slik at underpost 1 får et budsjett på 17,677 mill. kroner og underpost 2 et budsjett på 30,778 mill. kroner.

Post 85:

- Som følge av budsjettavtalen er posten økt med 4 mill. kroner. Energi- og miljøkomiteen spesifiserer i Innst. 9 S at 1 mill. kroner av økningen er øremerket Runde miljøsentre på Rundøya i Møre og Romsdal og 3 mill. kroner Stiftelsen Kunnskapssenter for laks og vannmiljø. Midlene skal tildeles til tiltak som ligger innenfor formålet for posten.

Felles føringer for postene 30 og 32-35

Direktoratet må føre et detaljert budsjett/regnskap i form av et regneark for hver av postene 30 og 32-35. Dette regnearket skal være utgangspunkt og referanse for alle rapporteringer fra direktoratet til Klima- og miljødepartementet utover i året og i økonomioppfølging av postene for øvrig. Samtidig må regnearket inneholde prognoser for kommende års budsjett og vedlegges som grunnlag for direktoratets innspill til budsjettet for kommende år.

Regnearket må inneholde budsjett og regnskap både i forhold til bevilgning og i forhold til tilsagnsfullmakt. Det er mulig dette må gjøres i to forskjellige oversikter, men sammenhengen mellom disse må bestå av linker mellom tallene som gjør det lett å identifisere hvordan dette er regnet ut, og slik at både bevilgningsbehov og fullmaktsbehov automatisk er oppdaterte.

De oppdaterte regnearkene skal oversendes Klima- og miljødepartementet ved følgende tidspunkter:

- Samtidig med innmelding av tall og forklaringer til statsregnskapet for det foregående året (dvs. alle poster).
- Sammen med direktoratets budsjettforslag for kommende år (alle poster), medio/ultimo april.
- I de tilfeller og for de(n) post(er) direktoratet spiller inn behov for endringer i bevilgninger eller tilsagnsfullmakter i forbindelse med RNB eller ny salderingen.

Miljødirektoratet bes være oppmerksom på at Klima- og miljødepartementet vil belaste postene med tinglysningsgebyr i forbindelse med vernevedtak.

Felles føringer for postene 39, 69 og 79

Større oppryddingsprosjekter er prosjektfinasert, hvor det legges til grunn at budsjettmessige beslutninger om igangsetting for et spesifikt område omfatter budsjettmessig beslutning om hele bevilgningsbehovet over et visst antall år.

Det er i fellesskap etablert maler for rapportering på prognoser for tilsagn og utbetalinger for forslag til nye prosjekter (dokument A), for rapportering på prognoser for tilsagn og utbetalinger for gamle, pågående eller avklarte prosjekter (dokument B), og for beregninger av endringer i fullmakten (dokument C). Vi ber om at Miljødirektoratet fyller ut/reviderer dokumentene og leverer følgende til departementet til følgende frister:

- Første halvdel juni 2018: Til prosess med rammefordelingsforslaget for 2019 – dok. B og C. Til forberedelser til budsjettkonferanse for budsjett 2019 – oppdatert dok. A, samt oppdaterte tekstlige utdypinger hvis aktuelt.
- Før jul 2018: Forslag til store nye satsinger for 2019-budsjettet - dok. A. Det kommer eget bestillingsbrev fra departementet for store, nye satsinger samlet, om lag i slutten av oktober 2018.
- Før jul 2018 (gjerne samtidig med forslaget til store nye satsinger): Revisjon av forventete utbetalingsprofiler og finansieringsbehov til konsekvensjusteringsprosessen for 2020-budsjettet – dok. B og C.

I tillegg etter behov, dersom det skulle oppstå endringer underveis av en viss størrelse i utbetalingsprognoser eller finansierings- og tidsplaner, bes det om oppdaterte tall for den eller de konkrete prosjektene det gjelder, pluss utdypende tekstlige omtaler om hva endringen innebærer og hvorfor den har oppstått:

- Siste halvdel februar 2018: Eventuelle større endringer i forventede utbetalinger i 2018, til RNB.
- Siste halvdel februar 2018: Eventuelle større endringer i forslagene fra før jul 2017 til store nye satsinger for 2019, til budsjettkonferansen.
- Medio mai 2018: Større endringer til rammefordelingsforslag (2019) og budsjettkonferansen (2019).
- Før 15/9/2018: Eventuelle større endringer i forventede utbetalinger i 2018, oppstått etter RNB, til nysalderingsprosessen for 2018.

Inntekter kap 4420 Miljødirektoratet

			(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Bevilgning	Tildeling
01	Oppdrag og andre ymse inntekter	4 272	4 272
04	Gebyrer, forurensningsområdet	38 132	38 132
06	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvernavdelinger	29 466	29 466
07	Gebyrer, kvotesystemet	8 077	8 077
08	Gebyrer, naturforvaltningsområdet	4 902	4 902
09	Internasjonale oppdrag	50 550	50 550
	Sum kap. 4420	135 399	135 399

4.3 Kap. 1425/5578 Vilt- og fisketiltak/Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet

Utgifter kap. 1425 Vilt- og fisketiltak

			(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Bevilgning	Tildeling
01	Driftsutgifter	15 107	15 107
21	Spesielle driftsutgifter	30 076	30 076
70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	14 446	14 446
71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	35 600	35 600
	Sum kap. 1425	95 229	95 229

Direktoratet må disponere postene under kap. 1425 slik at eventuelle mindreinntekter under kap. 5578 post 71 og 72 kan kompenseres ved tilsvarende mindreforbruk på de aktuelle

utgiftspostene under kap. 1425. Forslag til justerte bevilgninger fremmes i forbindelse med RNB eller ny salderingen.

Post 01:

- Som følge av budsjettavtalen er ABE-trekket økt med 25 000 kroner.

Post 21:

- Som følge av budsjettavtalen er ABE-trekket økt med 55 000 kroner.

Inntekter kap. 5578 Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet

			(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Bevilgning	Tildeling
71	Jeger- og fellingsavgifter	90 915	90 915
72	Fiskeravgifter	16 484	16 484
	Sum kap. 5578	107 399	107 399

- Inntektsbevilgningen under post 72 er ved en feil satt 1 mill. kroner for lavt i forhold til de korresponderende utgiftsbevilgningene. Direktoratet bes ta høyde for at bevilgningen vil bli fremmet økt med 1 mill. kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018.
- Som følge av budsjettavtalen er ABE-trekket økt med 85 000 kroner under post 71 og 16 000 under post 72.

4.4 Tildelinger under andre kapitler på Klima- og miljødepartementets budsjett

Utgifter kap. 1400 Klima- og miljøverndepartementet

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Tildeling
21	Spesielle driftsutgifter	41 930
62	Den naturlige skolesekken	3 409
76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	21 950
	Sum kap. 1400	67 289

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 21:

- 16,9 mill. kroner til bekjempelse av skrantesyke (prosjektnr. 1836 0213)
- 6,03 mill. kroner til vannforvaltning og oppfølging av vannrammedirektivet (prosjektnr. 1833 0210).
- 4,4 mill. kroner til Den naturlige skolesekken (prosjektnr. 1839 0210)
Naturfagsenteret blir fra 1. januar 2018 overført fra Kunnskapsdepartementet (KD) til Universitetet i Oslo (UiO). Prosjektet *Den naturlige skolesekken* vil imidlertid inntil

videre fortsette som et tilleggsoppdrag, og midlene til dette vil bli tildelt utenom rammetilskuddet til UiO direkte fra KD og KLD, slik som i dag.

Utdanningsdirektoratet og Miljødirektoratet skal derfor fortsette dagens samarbeid om dette prosjektet, herunder utforme felles oppdragsbrev med tildeling av midler til Naturfagsenteret.

- 2,250 mill. kroner til kartlegging av antibiotikaresistens (prosjektnr. 1836 0212).
- 2,250 mill. kroner til nasjonalt overvåkingsprogram for tamrein (prosjektnr. 1836 0211).
- 0,3 mill. kroner til evaluering av kommunedelplanprosjektet (prosjektnr. 1838 0217).
- 1,5 mill. kroner til arbeidet med helhetlig havforvaltning (prosjektnr. 1863 0100)
- 0,5 mill. kroner til iverksetting av pilotprosjekt for å bedre den marine miljøtilstanden (prosjektnr. 1863 0300)
- 3 mill. kroner til Klimaservicesenteret (prosjektnr. 1754 2120)
- 2 mill. kroner til klimatilpasningsarbeidet (prosjektnr. 1754 2110)
- 2 mill. kroner til arbeidet med kortlivede klimadrivere (prosjektnr. 1755 2110)
- 0,8 mill. kroner til å styrke kapasiteten knyttet til Norges medlemskap i verdensarvkomitéen.

Post 62:

- Posten er økt med 1 mill. kroner i budsjettavtalen.

Post 76:

- 4 mill. kroner skal brukes til arbeid mot fremmede arter (prosjektnr. 1836 0760)
- 0,45 mill. kroner skal brukes det internasjonale arbeidet i regi av Norsk institutt for vannforskning (NIVA) (prosjektnr. 1833 0763)
- 6 mill. kroner skal brukes til arbeidet med IPCC.
- 11,5 mill. kroner skal brukes til de fem autoriserte verdensarvsentrene.

Utgifter kap. 1410 Klima- og miljødepartementet

Post	Betegnelse	Tildeling
		(i 1 000 kr)
21	<i>Miljøovervaking og miljødata</i>	239 428
	Sum kap. 1410	239 428

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 21:

- Midlene til økologisk grunnkart er inkludert i tildelingen til Miljødirektoratet. Posten er i budsjettforliket styrket med 18 mill. kroner til naturkartlegging og økologisk grunnkart. Til sammen utgjør bevilgninger til naturkartlegging og økologisk grunnkart dermed om lag 103 mill. kroner av posten. Av disse er 16,333 mill. kroner tildelt Artsdatabanken i tildelingsbrev fra departementet. Alle midler til naturkartlegging skal ses i sammenheng med arbeidet med å bygge opp det økologiske grunnkartet. I arbeidet med kartlegging skal det særlig prioriteres å styrke kartlegging av naturtyper som enten er truet, viktige for mange arter, dekker sentrale økosystemfunksjoner, eller

er spesielt dårlig kartlagt. Det skal særlig prioriteres områder der kartleggingen gir stor samfunnsnytte, herunder områder med stor aktivitet og stort utbyggingspress, både på land og sjø. I arbeidet med etablering av det økologiske grunnkartet kan det bevilges midler til etablering av nødvendig infrastruktur og eventuelle andre investeringer som gir viktige bidrag til det økologiske grunnkartet.

- I KLDs tildelingsbrev til Artsdatabanken står det at nærmere detaljer om vilkår for tildeling av de 16,333 mill. kroner og krav til rapportering vil bli spesifisert i brev fra Miljødirektoratet til Artsdatabanken. Vi ber direktoratet følge opp med et slikt brev.
- 2,5 mill. kroner av tildelingen er øremerket finansiering av nasjonalt overvåkingsprogram for tamrein.
- Posten er i budsjettavtalen (jf. Innst. 2 S) økt med 20 mill. kroner til det økologiske grunnkartet. Energi- og miljøkomiteen har i Innst. 9 S omdisponert 2 mill. kroner til andre formål, slik at netto økning på posten blir 18 mill. kroner.
- Posten er i budsjettavtalen redusert med 527 000 kroner knyttet til økt ABE-trekk. Av dette utgjør Miljødirektoratets andel 477 000 kroner.

4.5 Tildelinger under kapitler på andre departementers budsjett

Utgifter kap. 118 Nordområdetiltak mv.

Post 01:

- Når det gjelder prosjektsamarbeid under Den norsk-russiske miljøvernkommisjonen og Barentssamarbeidet, samt prosjektsamarbeid under Arktisk råd er beløp ikke fastsatt. Nærmere omtale om beløp og bruk av midlene vil bli avtalt i senere brev.

4.6 Delegering av budsjettmessige fullmakter

Miljødirektoratet delegeres myndighet til:

1. å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:
 - a. å foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr,
 - b. overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter,
 - c. overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel,
 - d. overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjetterminer, og
 - e. inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
2. I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også etaten myndighet til å overskride bevilgningene under:
 - a. kapittel 1420 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4400 post 02.
 - B. kapittel 1420 post 23 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4400 postene 04, 06, 08 og 09.

5. RAPPORTERING

Etatene rapporterer resultater og årsregnskap i foreløpig og endelig årsrapport, som viser status per 31. august og 31. desember 2018. Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene.

Vi minner om at virksomheten må ha et system slik at budsjetteringen og regnskapsføringen internt kan fordeles på de ulike virkemiddel- og resultatområdene.

5.1 Annen rapportering

Direktoratet skal i årsrapporten rapportere på hvordan sentrale oppgaver i oppfølgingen av KLDs kunnskapsstrategi er fulgt opp (jf. instruksens punkt 2.1.4), herunder rapportering på forbedring av arbeidet med miljødata (egne og andre sektorer), rutiner for å sikre kvalitet, oppdatering og etterprøvbarehet, ivaretaking av metadata, samt lagring og formidling av data (inkludert overvåkingsdata).

Frister for rapporteringer for 2018 er:

Avviksrapportering: 15. mai 2018
Foreløpig årsrapport: 14. september 2018
Endelig årsregnskap: 4. februar 2019
Endelig årsrapport: 15. mars 2019

Årsrapporten skal publiseres på departementets og virksomhetens hjemmesider innen 1. mai.

6. MØTEPLAN

Møtedato	Møtetype
April	Etatsstyringsmøte
April	Etatslederkonferanse
April	Felles styringsmøte fylkesmannen
Oktober	Etatsstyringsmøte
Oktober	Etatsstyringsmøte

7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR

Miljødirektoratet:

- Sammenstilling av etatenes innspill til Sysselmannen på Svalbard
- Miljøovervåking/miljødata/miljørapportering, herunder standardisering av miljødata, kvalitetssikring av miljødata, samarbeidsavtale med Statistisk sentralbyrå og samarbeidsavtale med EEA
- Konsekvensutredninger
- Miljøstatus
- Klimatilpasning

Riksantikvaren:

- Fotoarkiv

Norsk Polarinstitutt:

- Miljøovervåkingen (MOSJ) på Svalbard eller Jan Mayen

Vedlegg 1: Oppdrag gitt tidligere år

Oppdrag	Frist
130. Gjennomføre ordningen med tilskudd ved vraking til nye kjøretøygrupper	Tidlig i 2018
131. Gjennomføre ordningen med ekstra tilskudd ved vraking av fossilt drevne varebiler og utskifting til nullutslippsbil	Tidlig i 2018
132. Kort statusrapport om tilskuddsordningen til kasserte fritidsbåter	Tidlig i 2018
133. Levere underlag om utslippstall, reduksjonspotensial og kostnader ved tiltak relevant for et CO ₂ -fond (fortsettelse av oppdrag gitt i 2017).	Tentativ frist for levering av rapport 27. januar, men må påberegnes arbeid også etter dette (avhengig av prosessen med utviklingen av et CO ₂ -fond).
134. Vurdere behov for forskrift om bruk av aske som fyllmasse.	28. februar
135. Leveranse og oppfølging av leveranse om å utforme veileder til forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming (oppdrag gitt i 2017).	1. mars
136. Slutføre evaluering av den tekniske støtteenheten for kapasitetsbygging (TSU) under Naturpanelet (IPBES). Norsk beslutning om eventuell forlengelse av avtalen bør foreligge til plenumsmøtet i 2018.	1. mars
137. Utarbeide forslag til tiltak for å sikre minst god kvalitet på villaksbestander som er klassifisert etter kvalitetsnormen, jf. utdyping av oppdrag 37, 2016.	1. april
138. Revisjon av forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav (Oppdraget er gitt til LMD, Mdir spiller inn).	30. april
139. Utrede klimapotensialet ved CO ₂ -nøytralt syntetisk drivstoff og eventuell endring i virkemidler. (også gitt som oppdrag i fjor, arbeidet er igangsatt).	31. mai
140. Levere 1. utkast til nasjonalrapport under Konvensjonen om biologisk mangfold i tråd med oppdragsbeskrivelse	1. juni
141. Utarbeide forslag til veiledning til statlige planretningslinjer for klimatilpasning, forutsatt at disse er fastsatt, jf. oppdrag i tildelingsbrev for 2017.	1. juni
142. I samarbeid med NP levere en faglig vurdering av behovet for å beskytte områder utenfor nasjonal jurisdiksjon i Arktis som er beskrevet som økologisk og biologisk viktige gjennom OSPAR/NEAFC og CBD-prosessene.	1. juni
143. Utarbeide utkast til forskrift om utsortering og materialgjenvinning av våtorganisk avfall og utvalgte typer plastavfall.	15. juni
144. Utarbeide beslutningsgrunnlag og anbefalinger for virkemidler for å ta vare på truet natur. Jf. Brev 5 juli 2017.	1. november

145. Utrede utviding av omsetningskravet for biodrivstoff til diesel som ikke er ilagt veibruksavgift, med vekt på kostnader (oppdraget er også gitt i fjor).	1. desember
146. Levere evaluering av pilotprosjekter for planting av skog på nye arealer med tanke på en eventuell oppskalering. Innretningen på evalueringen utover det som allerede er gitt i oppdragsbrev avklares nærmere med departementet	1. desember
147. Det må påregnes oppfølging av leveranse på utredning av bruk av mineralolje på bygge- og anleggsplasser.	31. desember
148. Levere utkast til høringsnotat, gjennomføre høring og etter dialog med Landbruksdirektoratet levere tilråding om forskrift om utenlandske treslag til skogbruksformål.	Etter nærmere avtale med departementet.
149. Oppfølging av tiltaksvurderingene mot marin forsøpling og mikroplast – flere deloppdrag.	Div. frister
150. Følg opp gjenværende punkt i tillegg til tildelingsbrev for 2017 om samling av IKT-drift	Fortløpende
151. Felles oppdrag med DSB om regulering av eksplosiver i eksplosiv- og avfallsforskriften.	Etter nærmere avtale med departementet
152. Bistå med videre arbeid med handlingsplan for økt skjøtsel, kanalisering og tilrettelegging, for å ta vare på naturverdiene og fremme friluftslivet i nasjonalparker og andre store verneområder, jf. direktoratets utkast levert i november 2017.	1. februar